

Knihovna – věc veřejná

Dotazník k veřejné panelové diskuzi, která proběhla 27. června 2018

Dotazník zodpovědělo 46 respondentů (33 % ze 139 účastníků), a to převážně knihovníků (68 %) z krajské knihovny (17 %) a z knihoven městských a obecních (9, resp. 8 %). Nejvíce odpovědí bylo od účastníků z okresu Ústí nad Labem (24 %).

Jak hodnotili účastníci diskuze postavení knihoven nebo jejich proměnu, kde je podle nich třeba hledat podporu a partnery?

- Polovina zřizovatelů svou knihovnu podporuje a hledá zdroje pro rekonstrukci knihovny i rozvoj služeb. Dalších 13 % zřizovatelů by knihovnu také rádo podpořilo, ale chybí jim k tomu zdroje a 22 % jich je s knihovnou spokojeno a neměnili by nic. Žádná z odpovědí nevolala po rušení knihovny.
- Téměř polovina (48 %) knihoven je zahrnuta ve strategických dokumentech obce/města/kraje, s více než třetinou (35 %) knihoven však tyto dokumenty nepočítají. (17 % respondentů tento dotaz neumělo zodpovědět.)
- Jako nejdůležitější otázka k diskuzi byla označena Transformace knihoven a mezirezortní spolupráce (48 %) a dále pak téma Síť knihoven a jejich budoucnost (26 %).
- Co se týče spolupráce, knihovny by měly hledat partnery mezi školami (15 %) a mezi dalšími kulturními institucemi (13 %), většina účastníků (68 %) však za nejlepší považuje spolupráci s více (se všemi) uvedenými partnery, tedy nejen se školami a kulturními institucemi, ale i s ostatními knihovnami, s neziskovými organizacemi, s dobrovolníky. Nikdo se nedomnívá, že knihovny si vystačí samy a partnery nepotřebují.
- V otázce financování knihoven se účastníci v podstatě rozdělili na 2 stejně početné tábory, z nichž jeden se domnívá, že by knihovny měl více podporovat stát, a druhý se přiklání k hledání a využívání různých zdrojů možného financování. Zbýlých 9 % respondentů by finanční zodpovědnost nechalo na zřizovateli.

Jak byli účastníci spokojeni se samotnou akcí?

- Naprostá většina respondentů (96 %) zhodnotila akci jako úspěšnou, z toho 44 % jich bylo spokojeno zcela.
- V prezentaci dr. Richtera účastníky nejvíce zaujala fakta o tom, jak se české knihovny mění a kdo to platí (33 %), čím vším je dnes knihovník (26 %) a o kolik vyšší je návštěvnost veřejných knihoven v porovnání s jinými kulturními a sportovními institucemi (19 %).

Na závěr několik slov samotných účastníků

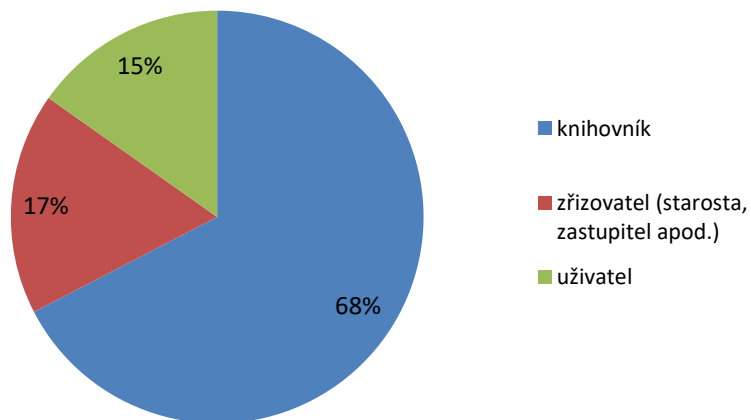
Rozhodně podporuji přeměnu i obecních knihoven v multifunkční centra obcí. Podle mého názoru je možné v knihovně podporovat i fyzicky, nejen duchovno. Mnoho knihoven má nějaký prostor, kde by se dalo provádět např. zdravotní cvičení seniorů na židlích. U nás je velmi oblíbené. Po cvičení posedí v knihovnické kavárničce, půjčí si knihy na další týden a spokojeni odchází domů. (knihovník, obecní knihovna, Litoměřice)

V diskuzi jsem očekávala více konkrétních tipů pro přeměnu knihovny. Myslím si, že knihovny ve větších městech „převálcují“ knihovny v malých obcích. Většina obyvatel dojíždějících za prací a za školou z vesnice do města si své potřeby zajistí ve městě a nemají pak zájem ani sílu po příjezdu domů navštěvovat obecní knihovnu. Naši knihovnu využívají hlavně důchodci, kteří změnu ani nechtějí. Nyní jedinou mou motivací pro práci v obecní knihovně je zřízení nové mateřské školky v naší obci, kterou, jak doufám, knihovna „ožije“. V plánu máme různá i výtvarná setkávání s malými dětmi, ale s ohledem na omezené finanční zdroje obce se špatně plánuje... Děkuji za organizaci diskuze. (knihovník, obecní knihovna, Děčín)

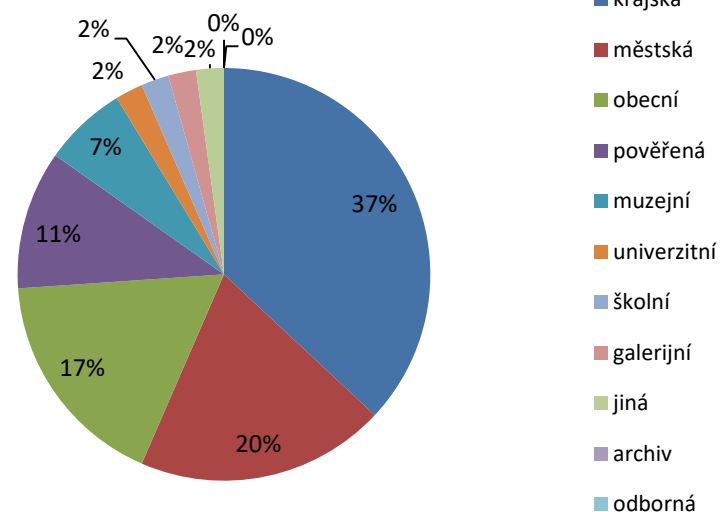
Více vymezit specifičnost knihoven a jejich režim v legislativě a zejm. v nově zaváděných nařízeních a dokumentech. Knihovny nelze zařadit jako jednu z kulturních institucí obecně – opravdu velká specifika v mnoha ohledech. Tzn. větší povědomost a informovanost (oboustranná) u úřadů a orgánů, které mohou zasáhnout v připomínkových řízeních atd., než je provedena novela zákona či zavedeno nové nařízení apod. (knihovník, muzejní knihovna, Most)

Příloha:

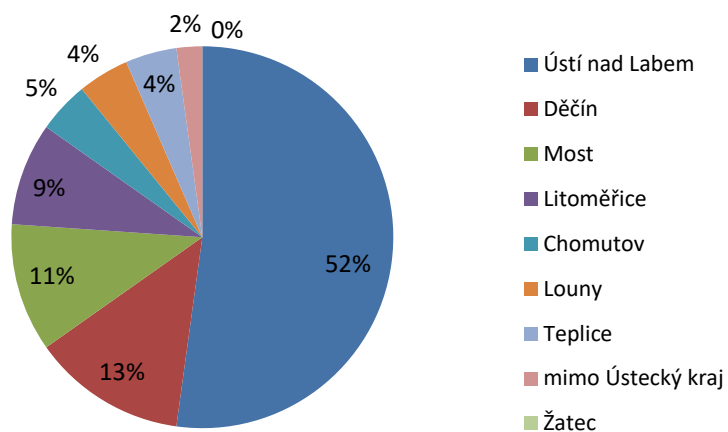
Dotazník vyplňuji jako:

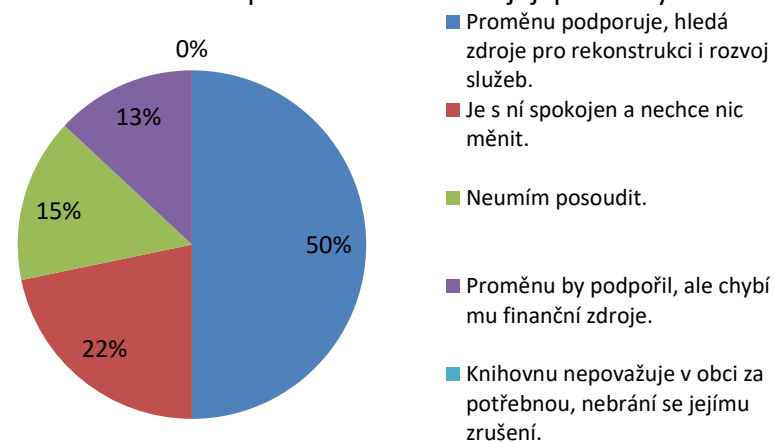
Uveďte prosím typ Vaší knihovny:

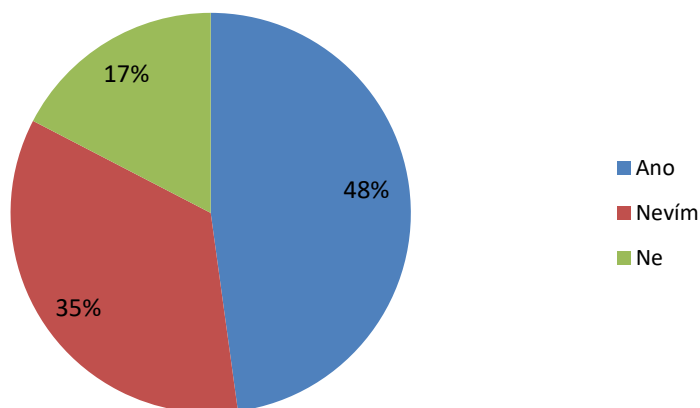
Ve které části regionu se Vaše knihovna nachází?

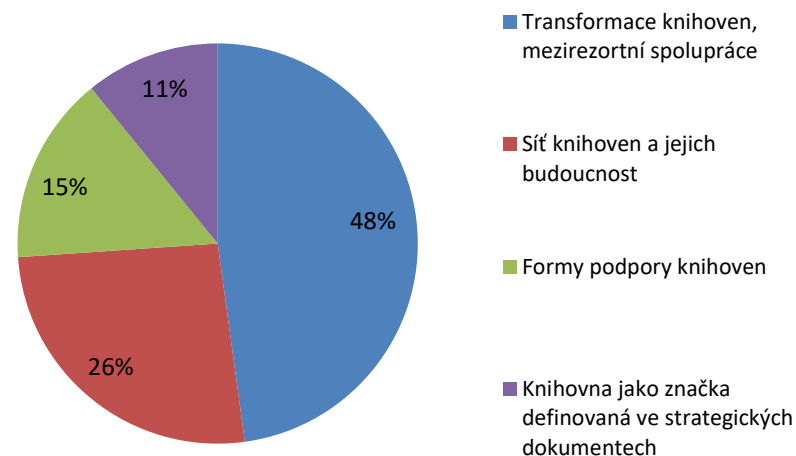
Jakou pozici má Vaše knihovna u zřizovatele? Jak se zřizovatel dívá na potřebu a možnosti její proměny?

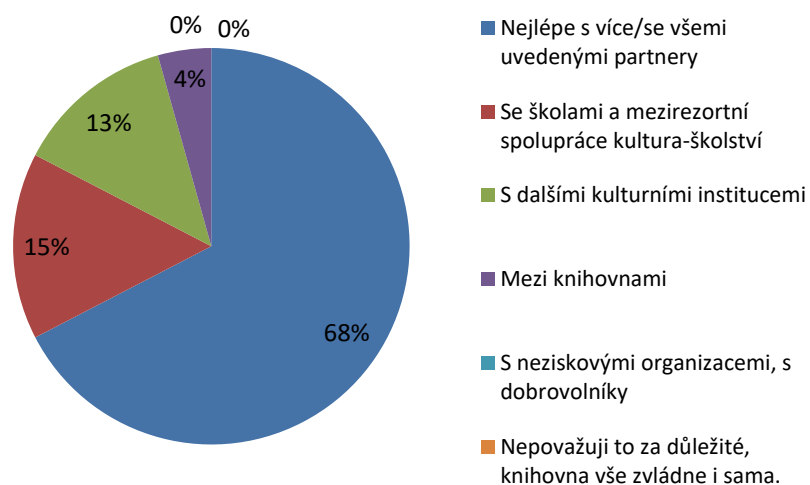
Je Vaše knihovna součástí strategických dokumentů obce/města/kraje?

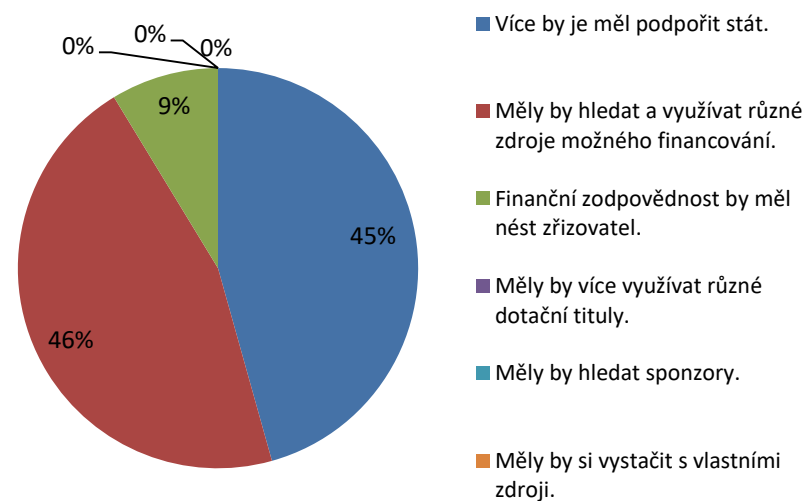
Které z diskutovaných témat Vás oslovilo nejvíce, je podle Vás nejdůležitější?

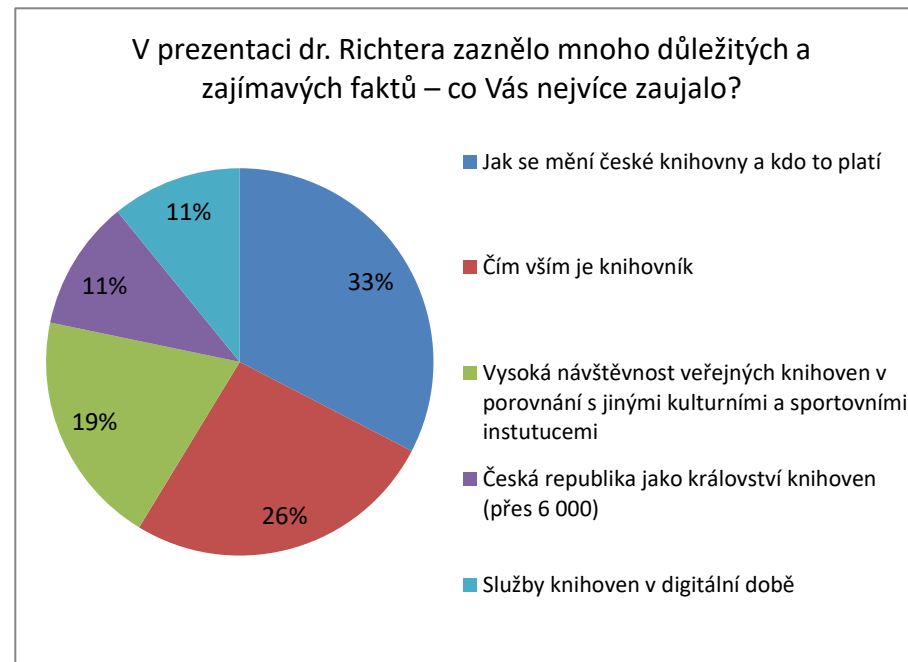
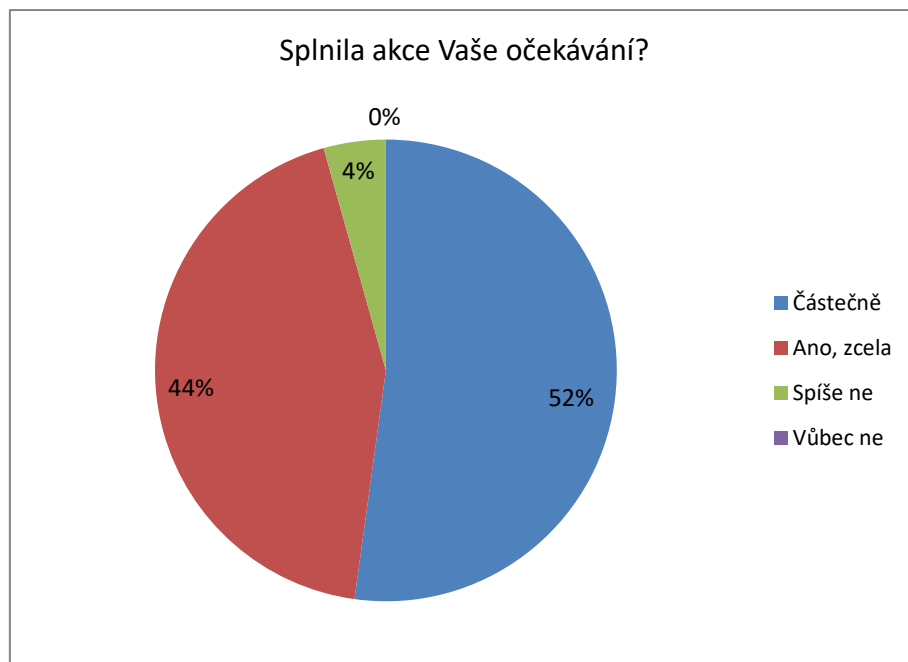

Kde by podle Vás knihovny měly hledat partnery? Důležitá je zejména spolupráce:

Kde by měly knihovny hledat finanční zdroje pro svou činnost?

Chcete ještě něco doplnit? Budeme rádi za jakýkoliv podnět:

- Větší informovanost knihoven, které jsou organizačními složkami obce. (knihovník, městská knihovna, Teplice)
- Rozšířit otevírací dobu knihovny na soboty. (uživatel, městská knihovna, Ústí nad Labem)
- V panelové diskusi jsem postrádal téma malých knihoven, které jsou závislé na pověřené knihovně. (zřizovatel, obecní knihovna, Louny)
- Rozhodně podporuji přeměnu i obecních knihoven v multifunkční centra obcí. Podle mého názoru je možné v knihovně podporovat i fyzicky, nejen duchovně. Mnoho knihoven má nějaký prostor, kde by se dalo provádět např. zdravotní cvičení seniorů na židlích. U nás je velmi oblíbené. Po cvičení posedí v knihovnické kavárně, půjčí si knihy na další týden a spokojeni odchází domů. (knihovník, obecní knihovna, Litoměřice)
- V diskusi jsem očekávala více konkrétních tipů pro přeměnu knihovny. Myslím si, že knihovny ve větších městech „převálčují“ knihovny v malých obcích. Většina obyvatel dojíždějících za prací a za školou z vesnice do města si své potřeby zajistí ve městě a nemají pak zájem ani sílu po příjezdu domů navštěvovat obecní knihovnu. Naši knihovnu využívají hlavně důchodci, kteří změnu ani nechťejí. Nyní jedinou mou motivací pro práci v obecní knihovně je zřízení nové mateřské školky v naší obci, kterou, jak doufám, knihovna „ožije“. V plánu máme různá i výtvarná setkávání s malými dětmi, ale s ohledem na omezené finanční zdroje obce se špatně plánuje... Děkuji za organizaci diskuze. Lucie Říhová, Srbská Kamenice (knihovník, obecní knihovna, Děčín)
- Více vymezit specifickou knihovnu a jejich režim v legislativě a zejm. v nově zaváděných nařízeních a dokumentech. Knihovny nelze zařadit jako jednu z kulturních institucí obecně – opravdu velká specifika v mnoha ohledech. Tzn. větší povědomost a informovanost (oboustranná) u úřadů a orgánů, které mohou zasáhnout v připomínkových řízeních atd., než je provedena novela zákona či zavedeno nové nařízení apod. (knihovník, muzejní knihovna, Most)
- Vše se hezky poslouchalo, ale realita je úplně jiná. (knihovník, krajská knihovna, Ústí nad Labem)